အခန်း ၂

လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုကို သိရှိနားလည်ခြင်း

နိုင်ငံတကာလုပ်ထုံးလုပ်နည်း
အခန်း ၂ - လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုကို သိရှိနားလည်ခြင်း
စာမျက်နှာ - ၁၆ မှ ၂၇

© နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှု ဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အင်စတီကျု ၊ ၂၀၁၈

သင်ခန်းစာရည်ရွယ်ချက်များ

လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ကျား-မ gender အခြေပြုအကြမ်းဖက်မှုအကြောင်းအရာကို ရှင်းပြနိုင်ခြင်း

လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှု အမျိုးအစားများ၊ ပုံစံများနှင့် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသော ကျူးလွန်ခံရသူများ

လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုနှင့် ဆက်နွှယ်နေသည့် သမာရိုးကျပုံစံများကို မှတ်မိခြင်း

© နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှု ဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အင်စတီကျူ၊ ၂၀၁၈

လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း?

- စစ်မှန်သော သဘောတူခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ကျူးလွန်သည့် လိင်ဆက်ဆံမှုရမှုက် အရ မည်သည့်လုပ်ရပ်မျိုးမဆို (အင်အားအသုံးပြုခြင်း သို့မဟုတ် နိုင်ထက်စီးနင်းပြုခြင်းကို ဆိုလိုသည်။)သို့မဟုတ် လူတစ်ဦး၏ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက် / အင်္ဂါများကို ပစ်မှတ်ထား၍ ပြုမူသည့် မည်သည့်အကြမ်းဖက်မှုမျိုးမဆို ဖြစ်သည်။

- လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုသည် မလိုလားသော လိင်ဆက်ဆံခြင်းထက် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သည် - ၎င်းတွင် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိတွေ့မှု၊ အတင်းအဓမ္မ အဖော်အချွတ် သို့မဟုတ် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ကျူးလွန်သည့် အခြားသော လုပ်ရပ်များလည်းအပါဝင်ဖြစ်နိုင်သည်။

- လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှု (SV) ပြုမူမှုတစ်ခုဖြစ်မြောက်ဖို့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိပါးမှုပြုလုပ်ရန် မလိုအပ်ပါ။

© နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှု ဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အင်စတီကျု ၊ ၂၀၁၈

လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း?

- လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုတွင် ကျူးလွန်ခံရသူ၏ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အင်္ဂါများ သို့မဟုတ် လိင်အင်္ဂါဖြတ်တောက်ခြင်း၊ အတင်းအကြပ် ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခြင်း၊ အတင်းအကြပ် ကိုယ်ဝန်ဖျက်ချခြင်း သို့မဟုတ် အတင်းအကြပ် သားကြောဖြတ်ခြင်းကဲ့သို့ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ပစ်မှတ်ထားသည့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုလည်းပါဝင်သည်။

- လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုဖြစ်စဉ်များတွင် သဘောတူခွင့်ပြုချက်မရှိခြင်းကို သက်သေပြသရန်အတွက် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အတင်းအဓမ္မပြုမှု သို့မဟုတ် အကြမ်းဖက်မှုကို သက်သေထူထောင်ရန် မလိုအပ်ပါ - လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ပတ်သက်သောအခြေအနေများသည် ကျူးလွန်ခံရသူ၏ စစ်မှန်ပြီးဆန္ဒလျောက် သဘောတူညီချက်ပေးနိုင်စွမ်းရည်ကို ကန့်သတ်ရန်လုံလောက်ပေလိမ့်မည်။

© နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှု ဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အင်စတီကျု ၊ ၂၀၁၈

ကျား မ gender အခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း?

- ကျား မ gender အခြေပြု အကြမ်းဖက်မှု (GBV) ဆိုသည်မှာ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး သို့မဟုတ် အခြားလိင်ကွဲပြားသူများကို လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ၎င်းတို့၏ အခန်းကဏ္ဍကြောင့် ပစ်မှတ်ထားသည့် မည်သည့်အကြမ်းဖက်မှုပုံစံမျိုးမဆိုဖြစ်သည်။

- ကျား မ gender အခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများအပေါ်တွင် အကြမ်း ဖက်မှုနည်းလမ်းအမျိုးမျိုး အသုံးပြုခြင်း သို့မဟုတ် တစ်စုံတစ်ယောက်ကို ၎င်းတို့၏ လူမှုရေးအရ သတ်မှတ်ထားသော အခန်းကဏ္ဍများနှင့် မကိုက်ညီသည့်အတွက် အပြစ်ပေးရန် အကြမ်းဖက်ခြင်းလည်းပါဝင်သည်။

- လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုပုံစံအများစုသည် ကျား-မ အခြေပြု အကြမ်းဖက်မှု ပုံစံများဖြစ်သော်လည်း ကျား မ gender အခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုအားလုံးတိုင်းသည်လည်း လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုမဟုတ်ပါ။

SV

ကျား မ gender အခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း?

ဥပမာ - ကျေးရွာတစ်ရွာသည် တိုက်ခိုက်ခံရသည်။ စစ်မှုထမ်းနိုင်သော အသက်အရွယ်ရှိသည့် အမျိုးသားအပေါင်းတို့ သည် ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခြင်းခံရသည်။ ကျန်ရစ်ခဲ့သည့် အမျိုးသမီးများနှင့် အမျိုးသားများ အားလုံးသည် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျူးလွန်စော်ကားခံရသည် သို့မဟုတ် မုဒိမ်းကျင့်ခံရသည်။

➔ အမျိုးသားများအား ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခြင်းသည် ကျား-မ gender အခြေပြု အကြမ်းဖက်မှု ဥပမာတစ်ခုဖြစ်သည်၊ ၎င်းတို့သည် ခြိမ်းခြောက်နိုင်သည့် အလားအလာရှိသောကြောင့် အကြမ်းဖက်မှုအတွက် ပစ်မှတ်ထားခြင်းခံရသည်။

➔ ကျန်ရစ်ခဲ့သည့် အမျိုးသမီးများ/အမျိုးသားများကို လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအကြမ်းဖက်ခြင်းနှင့် မုဒိမ်းကျင့်ခြင်းသည် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် ကျား-မ gender အခြေပြုအကြမ်းဖက်မှုနှစ်မျိုးလုံး ၏ ဥပမာတစ်ခုဖြစ်သည် - အမျိုးသမီးများနှင့် အမျိုးသားများကို လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ခွဲခြား၍ အကြမ်းဖက်ရန် ပစ်မှတ် … ရသည်။

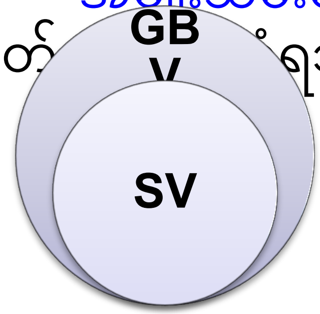

ပဋိပက္ခနှင့် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုနှင့်ဆက်စပ်နေသော လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း?

- CARSV သည် ရာဇဝတ်မှုတစ်ခု သို့မဟုတ် နိုင်ငံတကာဥပဒေကို ချိုးဖောက်သည့် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုကို ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်သည်။

- မကြာခဏဆိုသလို အကြမ်းဖက်မှု လုံ့ဆော်မှုတစ်ခု၏ တစ်စိတ်ပိုင်းဖြစ်သည်၊ အစုလိုက်အပြုံလိုက် သတ်ဖြတ်မှု၊ လုယက်ဖျက်ဆီးမှုနှင့် အခြားရာဇဝတ်မှုများလည်းပါဝင်သည်။ CARSV အကြောင်းကို ဆက်စပ်လေ့လာခြင်းသည် အဓိကဖြစ်သည်။

- အခြားအကြမ်းဖက်မှုများနှင့်မတူဘဲ တိုင်ကြားမှု/ မှတ်တမ်းတင်ထားမှု အလွန်နည်းပါးသည်။

- CARSV သည် လုံခြုံမှုကင်းမဲ့မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်မြောက်နေ ခြင်း/ပြစ်ဒဏ်ခတ်မခံရခြင်း လွှမ်းမိုးမှုကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြားသော လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာမဟုတ်သော အကြမ်းဖက်မှုပုံစံများမှ သီးခြား ဖြစ်ခြင်းမို…

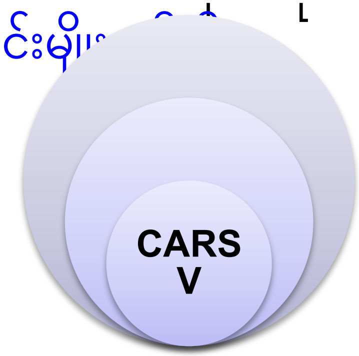

© နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှု ဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အင်စတီကျု၊ ၂၀၁၈

ပဋိပက္ခနှင့် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုနှင့်ဆက်စပ်နေသော လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှု ပုံစံများ

အခန်း (၄) - လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်း ရာဇဝတ်မှုဆိုင်ရာ တာဝန်ဝတ္တရားများ ၊
အခန်း (၅) - နိုင်ငံ၏ တာဝန်ဝတ္တရား

- စစ်ရေးနည်းဗျူဟာတစ်ခု သို့မဟုတ် အရပ်သားများကို တိုက်ခိုက်ခြင်း။
- အရပ်သားလူထုကို ထိတ်လန့်စေခြင်း။
- သီးခြားအဖွဲ့ (နိုင်ငံရေး / လူမျိုးရေး / လူမျိုးစု / ဘာသာရေး) ကို ပစ်မှတ်ထားခြင်း။
- စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်း ၊ ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း သို့မဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းနည်းလမ်းတစ်ခုအဖြစ် အသုံးပြုခြင်း။
- နိုင်ထက်စီးနင်းပြုနိုင်သော သို့မဟုတ် ဥပဒေမဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို အခွင့်အကောင်းယူခြင်း။
- အသွင်သဏ္ဍာန်တစ်ခု သို့မဟုတ် အပေါင်းအဖွဲ့သဘော၊ သို့မဟုတ် ဓလေ့ထုံးတမ်းများ၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်ခြင်း။

© နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှု ဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အင်စတီကျု ၊ ၂၀၁၈

ဘယ်သူတွေ ထိခိုက်နိုင်လဲ?

လူတိုင်း

လိင်အကြမ်းဖက်မှု ကျူးလွန်ခံရနိုင်သည်

- အမျိုးသား / အမျိုးသမီး / လိင်ပြောင်းထားသူ / ယောကျာ်းလေး၊ မိန်းကလေး၊ သက်ကြီးရွယ်အို / ကလေးငယ်များနှင့် မသန်စွမ်းများ
- အမျိုးသားများသည် ကျူးလွန်ခံရသူဖြစ်ပြီး အမျိုးသမီးများသည် ကျူးလွန်သူများဖြစ်နိုင်သည်။
- လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုသည် အာဏာ၊ ထိန်းချုပ်မှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုဖြစ်ပြီး လိင်ဆက် ဆံခြင်း သို့မဟုတ် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဆွဲဆောင်မှု မဟုတ်ပါ။
- အမျိုးသားများနှင့် ယောကျာ်းလေးများအပေါ် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုသည် ယေဘုယျ အားဖြင့် တိုင်ကြားမှု အလွန်နည်းပါးခြင်းကြောင့် ၎င်းကို အထူးတလည်း တရားဝင်အသိ အမှတ်ပြုပြီး စုံစမ်းဖော်ထုတ်သင့်သည်။

နိုင်ငံတကာလုပ်ထုံးလုပ်နည်း သင်တန်းလက်စွဲ
© နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှု ဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အင်စတီကျု ၊ ၂၀၁၈

ဘယ်သူတွေ ထိခိုက်နိုင်လဲ?

အခန်း ၉ - စီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း၊ အခန်း ၁၁ - တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း၊ အခန်း ၁၆ - ကလေးသူငယ်များ အပေါ် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအကြမ်းဖက်မှု ၊ အခန်း ၁၇ - အမျိုးသားနှင့် ယောကျာ်းလေးများအပေါ် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှု

- ယေဘုယျအားဖြင့် အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးသူငယ်များသည် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်း ဖက်ခံရမှု အန္တရာယ် ပိုမိုမြင့်မားသည်- ၎င်းသည် သီးခြား နိုင်ငံရေး ၊ လူမျိုးရေး သို့မဟုတ် ဘာသာရေးအဖွဲ့များ ကိုလည်း ပစ်မှတ်ထားနိုင်သည်။

- အခြားသူတစ်ဦးအား လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုပြုလုပ်ရန် အတင်းအကြပ်ခိုင်းစေခံရသူများသည် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ကျူးလွန်ခံရသူများဖြစ်သည်ကို မှတ်သားပါ။

- ကျူးလွန်ခံရသူများအားလုံးသည် ထင်ရှားသည့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဒဏ်ရာ၊ သို့မဟုတ် သမားရိုးကျ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တုံ့ပြန်မှုများ ကို ထုတ်ဖော်ပြသမည်မဟုတ်ပါ - သို့သော် ၎င်းတို့အား ဂုဏ်သိက္ခာရှိမှု၊ ဂရုစိုက်မှုနှင့် လေးစားမှုတို့ ဖြင့် ဆက်ဆံသင့်သည်။

© နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှု ဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အင်စတီကျု ၊ ၂၀၁၈

လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုအတွက် အန္တရာယ် သတိပေးချက်များ

အခန်း ၉ - စီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း ၊ အခန်း ၁၁ - တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း ၊ အခန်း ၁၇ - အမျိုးသားနှင့် ယောကျာ်းလေးများအပေါ် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှု

- အတင်းအကြပ် စစ်မှုထမ်းခြင်း သို့မဟုတ် ကလေးစစ်သား အသုံးပြုခြင်း
- နေရပ်စွန့်ခွာ တိမ်းရှောင်ခြင်းနှင့် လူများ တကွဲတပြားစီ ဖြစ်ခြင်း
- ဝါဒဖြန့်ခြင်းနှင့် အမုန်းစကားများကို အသုံးပြုခြင်း
- အကျဉ်းချခြင်း ၊ စစ်ကြောမေးမြန်းခြင်း ၊ ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း
- ယောကျာ်းနှင့် မိန်းမ ကွဲကွာခြင်း
- အိမ်/ကျောင်းများကို လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များက ဝင်ရောက်စီးနင်းခြင်း
- လူမျိုးရေး / နိုင်ငံရေး ရှုထောင့်မှ ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားခြင်း
- စစ်ဆေးရေး ဂိတ်များ / စစ်တပ် ရောက်ရှိနေခြင်း

© နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှု ဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အင်စတီကျု ၊ ၂၀၁၈

လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှု၏ သက်ရောက်မှု

- လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို နားလည်သဘောပေါက်ခြင်းသည် ကျူးလွန်ခံရသူများ ကို ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ သို့မဟုတ် အခြားဝန်ဆောင်မှုများထံ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခြင်းနှစ်ခုလုံးနှင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ထိခိုက်နစ်နာမှုများကို မှတ်တမ်းတင်/မှတ်တမ်းပြုစုခြင်းအတွက် အဓိကအချက်ဖြစ်သည်။
- အချို့သော အကျိုးဆက်များသည် ကျူးလွန်ခံရသူများအားလုံးအတွက် သက်ရောက်မှုရှိနိုင်သော်လည်း အချို့သော အကျိုးဆက်များသည် အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသား သို့မဟုတ် ကလေးသူငယ်များအပေါ်သာ သက်ရောက်မှုရှိနိုင်သည်။
- ၎င်းတို့၏ အဖွဲ့ဝင်များအပေါ် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှု ကျူးလွန်မှုများကြောင့် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများနှင့် လူမှု တည်ဆောက်ပုံ များသည် ဖျက်ဆီးခံရနိုင်သည်။

© နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှု ဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အင်စတီကျု ၊ ၂၀၁၈

လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှု၏ သက်ရောက်မှု

အခန်း ၇ - ပဋိပက္ခကို သတိပြုနားလည်မှုနှင့် ဆိုးကျိုးများဖြစ်ပေါ် ခြင်းမရှိစေမှု ၊ အခန်း ၈ - ဘေးကင်းရေး နှင့်လုံခြုံရေး ၊ အခန်း ၉ - စီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း ၊ အခန်း ၁၁ - တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း ၊ အခန်း ၁၅ - စိတ်ဒဏ်ရာ ၊ အခန်း ၁၆ - ကလေးသူငယ်များ အပေါ် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအကြမ်းဖက်မှု ၊ အခန်း ၁၇ - အမျိုးသားများနှင့် ယောကျာ်းလေးများအပေါ် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှု

ရုပ်ပိုင်း	လူမှုစီးပွားနှင့် ဥပဒေ
စိတ်ပိုင်း / စိတ်ခံစားမှု	လူမှုရေး

ကျူးလွန်ခံရသူ

နိုင်ငံတကာလုပ်ထုံးလုပ်နည်း သင်တန်းလက်စွဲ
© နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှု ဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အင်စတီကျု ၊ ၂၀၁၈

လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှု၏ သက်ရောက်မှု

အခန်း ၇ - ပဋိပက္ခကို သတိပြုနားလည်မှုနှင့် ဆိုးကျိုးများဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိစေမှု ၊ အခန်း ၈ - ဘေးကင်းရေး နှင့်လုံခြုံရေး ၊ အခန်း ၉ - စီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း ၊ အခန်း ၁၁ - တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း ၊ အခန်း ၁၅ - စိတ်ဒဏ်ရာ ၊ အခန်း ၁၆ - ကလေးသူငယ်များ အပေါ် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအကြမ်းဖက်မှု ၊ အခန်း ၁၇ - အမျိုးသားများနှင့် ယောကျာ်းလေးများအပေါ် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှု

ရုပ်ပိုင်း	စိတ်ပိုင်း / စိတ်ခံစားမှု	လူမှုရေး	လူမှုစီးပွားနှင့် ဥပဒေ
ဒဏ်ရာများ၊ မသန်စွမ်းမှုနှင့် သေဆုံးမှု	စိတ်ဓာတ်ကျခြင်းနှင့် သတ်သေလိုသည့် အတွေးများ	အမည်းစက် ၊ အပြစ်တင်ခံရခြင်း ၊ ငြင်းပယ်ခံရခြင်း	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းမှုနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် အခန်းကဏ္ဍ ပျောက်ဆုံးခြင်း
STIs ၊ HIV/AIDS	စိတ်ဒဏ်ရာ ၊ နောက်ကြောင်းပြန် သတိရခြင်း	ဆက်ဆံရေးများ ပြိုကွဲခြင်း၊ စွန့်ပစ်ခံရခြင်း	စီးပွားရေးကို သူတစ်ပါးကို အားကိုးနေရခြင်း
မလိုလားအပ်သော ကိုယ်ဝန် ၊ မျိုးကိန်းမြုံစေခြင်း	ဒေါသထွက်ခြင်း ၊ စိုးရိမ်မှုနှင့် ကြောက်ရွံ့မှု	မိသားစုများနှင့် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများ ပြိုကွဲခြင်း	ဖမ်းဆီးခြင်း ၊ အကျဉ်းချခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း

နိုင်ငံတကာလုပ်ထုံးလုပ်နည်း သင်တန်းလက်စွဲ
© နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှု ဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အင်စတီကျု ၊ ၂၀၁၈

မည်သူတွေက ကျူးလွန်ခံရသူများကို ထိခိုက်စေတာလဲ?

ကျူးလွန်သူများကြောင့် ကျူးလွန်ခံရသူများသည် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ လူမှုရေး နှင့်/သို့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှုများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။

ထို့နောက် ၎င်းတို့ကို ဆက်လက်ထိခိုက်စေသည့်အကြောင်းအရာများမှာ အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

မိသားစုများမှ စွန့်ပစ်ခြင်း သို့မဟုတ် ၎င်းတို့ကို အပြစ်တင်ခြင်း	၎င်းတို့ကို အသိုင်းအဝိုင်းများမှ ငြင်းပယ်ခြင်း သို့မဟုတ် ချန်လှပ်ထားခြင်း	တုံ့ပြန်မှုမရှိသော သို့မဟုတ် ရန်ပြုလိုစိတ်ရှိသော အာဏာပိုင်များ	၎င်းတို့အား အသိအမှတ်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ကုစားခွင့်အား ငြင်းပယ်သော အစိုးရများ

အကယ်၍ သင်သည် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုများကို မှတ်တမ်းတင်၊ မှတ်တမ်းပြုစုနေပါက၊ တာဝန်ခံမှုရှိရန် ရရှိအောင်အားထုတ်ရာတွင် ၎င်းတို့အား ကူညီပေးခြင်းဖြင့် အသက်ရှင်ကျန်ရစ်သူများကို လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာပေးနိုင်မည်။

© နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှု ဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အင်စတီကျု၊ ၂၀၁၈

လိုင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုကို တုံ့ပြန်ခြင်း

အခန်း ၇ - ပဋိပက္ခကို သတိပြုနားလည်မှုနှင့် ဆိုးကျိုးများဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိစေမှု ၊ အခန်း ၈ - ဘေးကင်းရေး နှင့်လုံခြုံရေး၊
အခန်း ၉ - စီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း၊ အခန်း ၁၁ - တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း

အနည်းဆုံး စံနှုန်း	• ပဋိပက္ခကို သတိပြုနားလည်မှုနှင့် ဆိုးကျိုးများဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိစေမှု
အကောင်းဆုံး စံနှုန်း	• ပူးပေါင်းပါဝင်စေခြင်းဖြင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာပေးမှု

© နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှု ဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အင်စတီကျု၊ ၂၀၁၈

ယုံမှတ်ခြင်းများနှင့် ပုံသေကားကျပုံစံများ

အခန်း ၉ - စီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း ၊ အခန်း ၁၁ - တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း ၊ အခန်း ၁၄ - သက်သေခံအထောက်အထားများနှင့် အချက်အလက်များကို စိစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း၊ အခန်း ၁၅ - စိတ်ဒဏ်ရာ ၊ အခန်း ၁၆ - ကလေးသူငယ်များ အပေါ် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအကြမ်းဖက်မှု ၊ အခန်း ၁၇ - အမျိုးသားများနှင့် ယောကျာ်းလေးများအပေါ် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှု

- လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုနှင့် ပတ်သက်သော ယုံမှတ်ခြင်းများ/ပုံသေကားကျပုံစံများသည် အလွန် အဖြစ်များသည်- ၎င်းတို့သည် သင်၏ မေးမြန်းမှုများကို ထိရောက်မှုအားနည်း စေခြင်း သို့မဟုတ် ထင်မြင်ယူဆချက်အရ ဆုံးဖြတ်ခြင်း ရှိလာနိုင်သည်။
- သင်၏ ကိုယ်ပိုင် မျက်နှာသာပေးမှုနှင့် တင်ကူးမှန်းဆထားချက်များကို သတိရှိပြီး၊ ရည်မှန်းချက်ကျကျ နှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိရန် ကြိုးစားအားထုတ်ပါ။
- ပုံသေကားကျပုံစံများနှင့် ယူဆချက်များသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသော ကျူးလွန်ခံရသူများ / သက်သေများ / ကျူးလွန်သူများကို သိမြင်ခွဲခြားနိုင်မှု၊ ၎င်းတို့၏ အပြုအမူ သို့မဟုတ် ယုံကြည်လေးစားခံရမှု ကို အကဲဖြတ်ခြင်း သို့မဟုတ် သင့်ကိုယ်ပိုင်အချက်အလက်များ၏ ခိုင်လုံမှုနှင့် ယုံကြည်အားထားရမှု အပေါ်တွင် အနုတ်သဘောဆောင်သော သက်ရောက်မှုရှိနိုင်သည်။

© နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှု ဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အင်စတီကျု ၊ ၂၀၁၈

ယုံမှတ်ခြင်းများနှင့် ပုံသေကားကျပုံစံများ

အခန်း ၉ - စီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း၊ အခန်း ၁၁ - တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း၊ အခန်း ၁၄ - သက်သေခံအထောက်အထားများနှင့် အချက်အလက်များကို စိစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း၊ အခန်း ၁၅ - စိတ်ဒဏ်ရာ၊ အခန်း ၁၆ - ကလေးသူငယ်များ အပေါ် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအကြမ်းဖက်မှု ၊
အခန်း ၁၇ - အမျိုးသားများနှင့် ယောကျာ်းလေးများအပေါ် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှု

ကျူးလွန်သူအား အပြစ်တင်ခြင်း / ကြောင် တစ်စုံတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ရခြင်း။

ကျူးလွန်ခံရသူများ အားလုံးသည် ရှက်ရွံ့နေခြင်း / ထိတ်လန့်နေခြင်း / ကြေကွဲနေခြင်း။

ပြန်လည်အမှတ်ရရန် ခက်ခဲသူတိုင်းသည် လိမ်နေခြင်း။

အမှန်တကယ် ကျူးလွန်ခံရသူများသည် ၎င်းကိစ္စအား ဆွေးနွေးရန် ငြင်းဆိုခြင်း / ငိုညည်းခြင်း

ပြောဆိုချက်အများစုသည် မှားယွင်းနေပြီး မယုံသင့်ခြင်း။

အမျိုးသမီးများသာ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှု၏ ကျူးလွန်ခံရသူများ ဖြစ်နိုင်ခြင်း။

နိုင်ငံတကာလုပ်ထုံးလုပ်နည်း သင်တန်းလက်စွဲ
© နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှု ဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အင်စတီကျု၊ ၂၀၁၈

လေ့ကျင့်ခန်း

- အောက်ဖော်ပြပါ အခြေအနေများကို စဉ်းစားပြီးဆွေးနွေးပါ။ ၎င်းတို့ထဲမှ မည်သည်ကို CARSV သို့မဟုတ် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုအဖြစ် သင်ဖော်ပြမည်နည်း? အကယ်၍ မဟုတ်ခဲ့ပါက ဘာကြောင့်မဟုတ်သနည်း? သင်သည် မည်သည့် အရာကို ကျား-မ gender အခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုအဖြစ် ဖော်ပြမည်နည်း?
- နောက်ဆက်တွဲ လေ့ကျင့်ခန်းတစ်ခုအနေဖြင့်၊ အဆိုပါဖြစ်စဉ်များသည် သင်ကျင့်သုံးနေသော ဥပဒေအောက်တွင် ရာဇဝတ်မှု သို့မဟုတ် ဥပဒေချိုးဖောက်မှုတစ်ခုအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း ရှိ၊ မရှိ ဆွေးနွေးပါ။

© နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှု ဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အင်စတီကျု၊ ၂၀၁၈

ပဋိပက္ခနှင့် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုနှင့်ဆက်စပ်နေသော လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုကို သိရှိနားလည်ခြင်း

ဆယ်ကျော်သက် မိန်းကလေးတစ်ဦးအား လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အခွင့်အရေး အများအတွက် ငြိမ်းချမ်းရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်များမှ ချောကလက်နှင့် ဆေးဝါး များ ပေးအပ်ခဲ့သည်။	အမျိုးသား စစ်သုံ့ပန်းများကို အရှက်တကွဲဖြစ်စေမည့် ဝတ်လစ်စားလစ်ဖြင့် ဓာတ်ပုံရိုက်ခဲ့သည်။	သိမ်းပိုက်ခံထားရသော နယ်မြေတစ်ခုရှိ အမျိုးသမီး တစ်ဦးသည် လက်အောက် ငယ်သားများထံမှ မိမိကိုယ် ကို ကာကွယ်နိုင်ရန် အကြီးတန်း တပ်မှူးတစ်ဦး နှင့် လိင်ဆက်ဆံရန် သဘောတူခဲ့သည်။	ရဲများက ကုလားထိုင်တွင် ကြိုးဖြင့်ချည်နှောင်ထားပြီး စစ်ဆေးမေးမြန်းနေသည့် အမျိုးသားတစ်ဦး၏ လိင်တံနှင့် ဝှေးစေ့များကို ထုံးထားသောကြိုးတစ် ချောင်းဖြင့် ရိုက်နှက်သည်။
ဒေသခံ ရဲချုပ်သည် အကျဉ်းသားများအား ရိုက်နှက်ခြင်း၊ နှုတ်ဖြင့် ဆဲရေးခြင်းပြုလုပ်ရာတွင် ရာဂနှိုးဆွမှု လက္ခဏာများကို ပြသသည်။	အစာငတ်ခံဆန္ဒပြနေသည့် အမျိုးသားအကျဉ်းသားတစ် ဦးသည် ၎င်း၏ စအိုဝထဲသို့ "ရေဓာတ်ပြန်လည်ဖြည့်တင်းပေးသော ပြွန် - rehydration tube" ထည့်သွင်းခံရမည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခြင်းခံရသည်။	ရွာတစ်ရွာရှိ စစ်မှုထမ်းနိုင်သော အသက်အရွယ်ရှိသည့် အမျိုးသားများအားလုံးကို အကျဉ်းစခန်းတစ်ခုတွင် အကျဉ်းချထားသည်။ အများစုသည် ရိုက်နှက်ခြင်း ခံရပြီး နောက်ပိုင်းမှာ အများအပြား သေဆုံးခဲ့သည်။	ဆယ်ကျော်သက် မိန်းကလေးတစ်ဦးကို အဝတ်ဗလာချွတ်ပြီး လူမြင်ကွင်းတွင် ဂျုမ်းဘား ကစားခိုင်းသည်။

© နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှု ဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အင်စတီကျု၊ ၂၀၁၈

ပဋိပက္ခနှင့် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုနှင့်ဆက်စပ်နေသော လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုကို သိရှိနားလည်ခြင်း

လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များက စစ်ဆေးမေးမြန်းခံရသူ အမျိုးသားတစ်ဦးအား ‘လိင်တူချစ်သူမဟုတ်ကြောင်း’ သက်သေပြသရန် အတွက် ပြည့်တန်ဆာအမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် လိင်ဆက်ဆံရန် အမိန့်ပေးခြင်းခံရသည်။	အမျိုးသမီးအကျဉ်းသားတစ်ဦးသည် ဝန်ခံခြင်းမပြုပါ က ၎င်း၏ သားအငယ်ဆုံး ဖြစ်သူကို သူမရှေ့တွင် အဓမ္မပြုကျင့်ခံရမည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။	ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် ကျောင်းမှ မိန်းကလေးငယ်တစ်စုကို ပြန်ပေးဆွဲကာ ကျွန်များအဖြစ် ရောင်းချရန် ဈေးတစ်ခုသို့ ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့သည်။	ကလေးလိုချင်သည့် အမျိုးသမီးတပ်မှူးက ၎င်းထံ တာဝန်ခန့်အပ်ထားခြင်းခံရသော ကလေးယောကျ်ားစစ်သားတစ်ဦးအား ၎င်းကိုယ်ဝန်ရသည်အထိ လိင်ဆက်ဆံခိုင်းခဲ့သည်။
ဆယ်ကျော်သက်မိန်းကလေးတစ်ဦးသည် “အကျင့်ပျက် အပြုအမူ” ကြောင့် ၎င်း၏ မျက်နှာကို အက်ဆစ်ဖြင့် အပက်ခံရသည်။	အမျိုးသား အကျဉ်းသားနှစ်ဦးကို ဖမ်းဆီးထားသူများက အချင်းချင်းပါးစပ်ဖြင့် လိင်ဆက်ဆံရန် အတင်းအကြပ် ခိုင်းစေခံရသည်။	ရွာတစ်ရွာတွင် အဝတ်အစားများ ဖယ်ရှားထားခြင်းခံရသော အမျိုးသမီးများ၏ အလောင်းများကို တွေ့ခဲ့ရသည်၊ အချို့မှာ ခြေနှစ်ဖက်တခြားစီဖြစ်နေသည်။/ကားနေသည်။	လူမျိုးစုတစ်စုမှ မျိုးနွယ်စုဝင်များ သည် မတူညီသော မျိုးနွယ်စုများမှ အမျိုးသားများကို အများပြည်သူများရှေ့တွင် အတင်းအဓမ္မ လိင်တံထိပ်အရေပြားကို ဖြတ်ခြင်း ပြုလုပ်ကြသည်။

© နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှု ဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အင်စတီကျု၊ ၂၀၁၈